

Het ware zaligmakende geloof

Ds. J. IJsselstein - Heidelbergse Catechismus Zondag 7

Liturgie:

Psalm 119:52

Lezen Lukas 24:36-49

Psalm 27:1,2,3

Psalm 138:2

Psalm 56:5

Gemeente, de preek in deze leerdienst gaat over Zondag 7 van de Heidelbergse Catechismus. Deze Zondag gaat over het *zaligmakende geloof*, dat wil zeggen, over het echte geloof dat zalig maakt. Er zijn vier vragen en antwoorden. We zullen ze eerst samen gaan lezen.

Vraag 20: Worden dan alle mensen wederom door Christus zalig, gelijk zij door Adam zijn veroordeeld geworden?

Antwoord: Neen zij, maar alleen degenen die Hem door een waar geloof worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen.

Vraag 21: Wat is een waar geloof?

Antwoord: Een waar geloof is niet alleen een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd wat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook een vast vertrouwen, hetwelk de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is, uit louter genade, alleen om der verdienste van Christus wil.

Vraag 22: Wat is dan een Christen nodig te geloven?

Antwoord: Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt, hetwelk ons de artikelen van ons algemeen en ongetwijfeld Christelijk geloof in een hoofdsom leren.

Vraag 23: Hoe luiden die artikelen?

Antwoord: Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere. Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle, ten derden dage wederom opgestaan van de doden; opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtige Vaders, vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden. Ik geloof in de Heilige Geest.

Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen, vergeving der zonden, wederopstanding des vlees en een eeuwig leven.

Het thema van de preek van vanmiddag is:

Het ware zaligmakende geloof.

Er zijn drie aandachtspunten. We letten op:

1. De noodzaak van het geloof

2. De definitie van het geloof

3. De inhoud van het geloof

Als eerste dus:

1. De noodzaak van het geloof

Gemeente, in de vorige Zondag ging het over de Middelaar. Jullie, jongens en meisjes, kennen dat woord, die Naam nog wel: de Naam van de Middelaar.

De Middelaar is Hij Die tussen de Heilige God in de hemel en zondige mensen staat.

De Middelaar, dat is de Heere Jezus.

Maar de vraag is: Geldt nu voor *iedereen*, dat de Middelaar staat tussen God en zijn of haar hart? Mag iedereen in de kerk, in de wereld zeggen: 'Alles wat de Heere Jezus door Zijn lijden, sterven en opstanding verdiend heeft, dat heeft Hij *ook voor mij* gedaan?'

Mag *iedereen* dat denken en zeggen dat hij of zij zalig wordt?

Daarover gaat vraag 20: Worden dan *alle mensen* weer door de Heere Jezus Christus zalig, zoals zij door Adam zijn veroordeeld geworden?

Het antwoord op deze vraag is heel duidelijk: 'Nee zij'. Dat wil zeggen: Zeker weten van niet! Alleen *zij*, die door een waar geloof Hem, de Heere Jezus, de Middelaar, worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen.

Het antwoord is dus kort en krachtig: 'Nee!'

Daar is iets voor nodig. Dat krijg je niet zomaar vanzelf.

Je krijgt dat niet zomaar automatisch door in de kerk te zitten, netjes mee te doen en goed te luisteren.

Jongelui, het is fijn dat jullie zo goed luisteren, maar daarmee wordt je niet automatisch een kind van God. De Catechismus zegt: Daarvoor heb je in je hart nodig het echte, *het ware zaligmakende geloof*.

Wat maakt nu of je zalig wordt of niet?

Dan moeten we goed lezen. De Catechismus zegt niet, dat het niet voor iedereen *kan*, zo in de trant van: de Heere Jezus heeft veel gedaan en goed Zijn best gedaan, maar helaas, het is niet genoeg voor iedereen.

Dat staat er niet! Het probleem is dat er zoveel mensen zijn tegen wie de Heere Jezus moet zeggen: 'U *wilt tot Mij niet komen*, opdat u het leven zou hebben.' Er zijn zoveel mensen, er zijn ook zoveel kinderen die zeggen: 'Nee, ik *wil niet!*' Ze weigeren. Ze verzetten zich tegen de Heere Jezus en tegen het werk van God. Er zijn zoveel mensen die, net als bij het kruis op Golgotha, ten diepste in hun hart roepen: 'Weg met Hem! Laat me alsjeblieft mijn eigen leven leiden!'

Wie wordt er dan zalig? Degenen die uitverkoren zijn?

Ja, dat is zeker waar. Toch geeft de Catechismus dit antwoord niet, want wij weten niet wie er uitverkoren is. Dat is letterlijk Gods geheim.

De Catechismus zegt: *degene die gelooft*, die wordt zalig! Het geloof is letterlijk ‘zalig makend’.

Het antwoord zegt: *zij die Hem door een waar geloof worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen*. Dit is een moeilijke zin, maar ik zal hem proberen uit te leggen.

Het ware, het echte geloof, maakt dus het verschil.

Maar, zeg je: ‘Wat doet dat geloof dan?’ In het antwoord lezen we twee dingen: Door een waar geloof wordt een mens *ingelijfd* in Christus (dat is het eerste), en (dat is het tweede) door een waar geloof *neemt hij al Zijn weldaden aan*.

We letten eerst op dat eerste: door een echt, waar geloof worden Gods kinderen *ingelijfd* in Christus. Wat betekent dat moeilijke woord ‘inlijven’ eigenlijk?

In het woord ‘inlijven’ zit het woordje ‘lijf’. Dat betekent lichaam. Inlijven betekent dus: brengen in het lichaam, in het lijf van. Het wil dus zeggen: één worden met de Heere Jezus, één worden met Zijn lichaam.

Hij wordt in de Bijbel het Hoofd genoemd en Zijn kinderen de leden, de ledematen. Dat zijn de armen, de handen, de vingers, de benen, de voeten, de tenen.

Bij inlijven kan je ook denken aan soldaten. Soldaten worden *ingelijfd in een leger*. Zij worden onderdeel van een groot leger en daarmee komen ze onder het bevel te staan van bijvoorbeeld een generaal, die bevelen geeft en dat leger bestuurt en leidt. Daar zit ook weer datzelfde in: *één worden met*.

Je kunt ook denken aan het Bijbelse woord; inenten. Inlijven is hetzelfde als *inenten*. Inenten betekent dat je door een kleine snee te maken in de stam van een boom, een klein stekje, een klein plantje, één geheel maakt met die stam. Denk maar aan een wijnstok waar druiven aan groeien. Daar zie je weer hetzelfde: *één gemaakt worden met*.

Als er dus staat dat Gods kinderen door het echte geloof worden *ingelijfd* in de Heere Jezus Christus, dan betekent dat dus dat ze letterlijk *één worden met Hem*.

Er komt een verbinding tussen ons hart en de Heere Jezus Christus! We worden vastgemaakt, vastgeknoopt aan Hem!

Dat doen we niet zelf, maar, zegt de Catechismus, dat doet *de Heilige Geest*, Die dat geloof geeft, Die dat geloof werkt.

Wat doet dat geloof nog meer? Behalve dat we door het geloof worden ingelijfd en één gemaakt worden met Hem, *neemt het ware geloof ook de weldaden van Christus aan*. Dat is een moeilijke zin. Ik zal het uitleggen.

Weldaden, dat zijn zegeningen, dat is alles wat de Heere Jezus heeft verdiend en wat Hij geven wil.

Als je nu een lichaamsdeel bent, bijvoorbeeld een vinger, dan stroomt het bloed van het hoofd en van het hart ook naar die vinger! Want die is één geheel met het hele lichaam. Zo stromen de zegeningen van het Hoofd (van de Heere Jezus) door naar de armen, naar de handen, naar de benen, naar de voeten, ja, naar al de lidmaten. Die vinger neemt het

bloed dat naar hem toe stroomt aan. Het geloof neemt de weldaden, de zegeningen van de Heere Jezus aan.

Wanneer je als een nieuw stekje bent vastgemaakt en ingeplant in de ware Wijnstok, dan stroomt alle voeding uit de Wortel ook naar dat kleinste en nieuwste takje. Dat takje neemt die voeding op, neemt die voeding aan.

Zo neemt het echte geloof dat zalig maakt, de zegeningen, de weldaden van Christus aan. De weldaad van wijsheid: in plaats van onze onkunde en blindheid.

De weldaad van rechtvaardigheid: het komt weer goed tussen God en ons hart.

De weldaad van heiligheid, van de afwassing van de vuilheid van onze zonden. Het is alles bij elkaar een totale, dat is een volkomen verlossing.

Het echte geloof, zegt de Catechismus, is dus *één worden, ver-een-nigd worden met de Heere Jezus Christus*, en tegelijkertijd: dat wat Hij geeft *aannemen*.

We noemen dat *aannemen* ook wel: toe-eigenen. Het geloof wordt door God in de nieuwe geestelijke geboorte gegeven, op het moment dat God iemand een nieuw hart geeft.

Dat geloof is echter geen dood plantje, geen dood stekje! Het is geen hand die het niet doet. Het is geen lamme hand! Wat de Heere maakt is volmaakt, volkomen!

Dat geloof gaat dus ook iets doen. Het neemt aan, het omhelst, het grijpt zich vast!

Die wedergeboren, die levend gemaakte zondaar, gaat zelf ook iets doen. Hij gaat zich door dat levende geloof aan Christus vastgrijpen.

De Heidelbergse Catechismus is niet de enige die dit zo zegt. Ook de Dordtse Leerregels spreken hiervan. In hoofdstuk III/IV, artikel 12, staat heel eenvoudig en beknopt:

De wedergeboren zondaar gaat daadwerkelijk geloven.

Johannes schrijft het ook in Zijn evangelie:

Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn naam geloven (Johannes 1:12).

Die twee horen dus bij elkaar. Je moet ze nooit uit elkaar halen, nooit losmaken.

Je moet nooit denken dat een kind van God wedergeboren kan zijn *zonder één enkele band met, één enkele betrekking tot Christus*.

Dat kan niet! Het is tegen de Schrift en tegen de belijdenis, om de wedergeboorte, om een nieuw hart, los te maken van het geloof in Christus.

Het is een van twee. Want er zijn, dat weet u, maar twee wegen:

Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld (Johannes 3:18).

En daarom zeg ik tegen u en tegen mijzelf: ‘kent u, ken ik dat oprechte geloof?’

Dat geloof dat de Heilige Geest plant in het hart, is een levend geloof.

Je zou kunnen zeggen: dat geloof *doet* iets. Het is niet dood, het slaapt niet, maar het doet iets. Er komen, wat we noemen, geloofsdaden, geloofswerkzaamheden.

Denk maar aan wegwerkzaamheden. Daar zijn mensen bezig met de weg.

Geloofswerkzaamheden. Daar werkt het geloof.

Ik denk aan een bekend boek van dominee Comrie: ‘Het ABC des geloofs’.

Heel dat boek gaat over wat het geloof *doet*, over de *werkzaamheden* van het geloof. Comrie begint volgens het ABC bij de A. En dan noemt hij een paar werkzaamheden die beginnen met de letter A.

Aanhangen: dat is vasthouden. Het geloof houdt zich aan de Heere vast.

Aankleven, vastplakken aan. Het geloof kan de Heere niet loslaten.

Aanhouden, dat is: doorgaan, volhouden. Het geloof houdt bij de Heere aan in het gebed. Het geloof doet al die dingen omdat er een levende verbinding met Christus is.

Lees, jongelui, dat boek maar eens na. Als je even Googelt kan je het zo op internet vinden: *Het ABC van het geloof*, van dominee Comrie.

Laat ik, jongens en meisjes, voordat we gaan zingen het nog even samenvatten.

Wat is het echte, zalig makende geloof?

Het geloof is een gave, het is een *gift* van de Heere! Niet iets wat je zelf maakt of zelf verdient, maar je krijgt het! En wat je krijgt terwijl je het niet verdient, dat heet genade.

Het geloof is een genadegift van God voor mensen die het niet verdiend hebben.

Maar daar kwam iets bij: Dat geloof is een levend geloof. Want wie ingeënt is in de Heere Jezus Christus, die is geen dood stekje, maar een levende plant, die groeit, vooral omdat hij voeding krijgt door het Woord van God, door de Bijbel.

En dat levende geloof in dat levende hart houdt zijn of haar lege hand op om *aan te nemen*. Dat wil zeggen, die krijgt, die pakt aan, die neemt aan, al de weldaden, al de verdiende zegeningen van de Heere Jezus Christus: verzoening met God, vergeving van zonden en vernieuwing van hart.

Laten we, voordat we verder gaan, nu eerst zingen we eerst uit Psalm 138 vers 2:

*Door al Uw deugden aangespoord,
Hebt U Uw Woord en trouw verheven.
U hebt mijn ziel, op haar gebed,
Verhoord, gered, haar kracht gegeven.
Al 's aardrijks vorsten zullen, HEERE,
Uw lof en eer alom doen horen;
Wanneer de rede van Uw mond,
Op 't wereldrond hun klinkt in d' oren.*

Gemeente, we gaan verder met onze tweede gedachte:

2. De definitie van het geloof

Naar die definitie van het ware geloof vraagt vraag 21, als er gezegd wordt: ‘Wat is een *waar*, dat wil zeggen, een *echt* geloof?’

Want, gemeente, er is ook geloof dat niet waar, dat niet echt is.

Dat geloof is niet genoeg. Je zou kunnen zeggen: er ontbreekt iets aan.

Jongens en meisjes, jullie kennen het woord ‘historisch geloof’ wel van de catechisatie.

Je zegt dan dat de Bijbel waar is, en je weet het allemaal met je verstand, maar eigenlijk zit het alleen maar in je hoofd, in je geheugen.

Een *historisch* geloof is dus een *verstandsgeloof*.

De apostel Jakobus haalt een klein beetje zijn schouders op over dit geloof, als hij zegt: 'Ja, wat u gelooft, dat geloven de duivelen ook. Misschien geloven ze nog wel meer dan u, want de duivelen sidderen, terwijl ze het geloven.'

Koning Agrippa had ook een historisch geloof. Toen Paulus voor hem stond, toen zei hij: 'Geloof u, o koning Agrippa, de profeten? Ik weet dat u ze gelooft, met uw verstand.'

En Agrippa zeide tot Paulus: 'U beweegt mij bijna (maar helaas niet helemaal) een Christen te worden.' (Handelingen 26:27-28)

Een *tijdgeloof* is ook geen echt geloof. Het duurt een poosje, maar het zit, zo zegt de Bijbel, niet zo diep. Op een gegeven moment ebt het tijdgeloof weg en verdwijnt het. Het gaat over.

Een *wondergeloof* is het geloof dat er een wonder aan je zal gebeuren. We denken dan aan die negen melaatsen, die genezen werden. Ze geloofden het, toen Jezus het zei. Ze gingen naar de priester en werden genezen, maar... daarna gingen ze naar huis. Want ze hadden geen band in hun hart met de Heere Jezus Christus, die hen genezen had.

Al deze geloven, dat is het dus allemaal niet. Wat is het dan wel?

Dat zegt antwoord 21: 'Een waar geloof is niet alleen een *stellig weten of kennis*, (dat is het eerste), waardoor ik alles voor waar houd wat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook (dat is het tweede) *een vast vertrouwen* wat de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt.

We halen dus twee dingen uit dit lange antwoord. Als eerste is het geloof *een stellig, zeker weten of kennen*.

Daarom, jongelui, doe je op de catechisatie actief mee en leer je thuis je vragen.

Want kennen en weten is belangrijk! Want als je met je verstand eigenlijk niet eens weet waar het over gaat, hoe kan je dan *geloven* in God?

Maar, kennen en weten is ook *meer* dan alleen maar vragen leren en feiten kennen.

Dat je papa en mama *kent*, jongens en meisjes, betekent meer dan dat je bijvoorbeeld weet wanneer ze jarig zijn. Het is fijn dat je dat weet en het is ook handig dat je die feiten kent, maar je zegt vast: 'Het betekent echt veel *meer*, dat ik mama ken! Ik ken ze *door en door!* Als ik naar mama kijk, weet ik wat ze denkt, weet ik wat ze vindt. Ik weet zoveel van haar!'

Kennen is eigenlijk *elkaar kennen door ontmoeten*. Door, net als bij papa en mama thuis, met elkaar te leven.

Het kennen van de waarheid is iets anders dan gewichtig praten over de waarheid. Het is door de waarheid in je hart *gegrepen* zijn, omdat God je levenspad kruiste, je tegenkwam. Voor die tijd las je wel in de Bijbel, je las de woorden wel, je hield je misschien wel aan je Bijbelrooster, maar je las er eigenlijk altijd zomaar overheen. Het zei je helemaal niets. Totdat - en dat is Gods werk - het *levende* woorden werden en je voelde dat je God erin tegenkwam.

Je wist het: God staat voor mij en *Hij* spreekt tot *mij*. God liet je door Zijn woorden zien

wie Hij is. En zo ben je God (o, wat hoop ik dat dat zo is in je hart!), zo ben je God in beginsel, een klein beetje maar, gaan *kennen*.

Die hoge en ontzagwekkende God ben je gaan *kennen*, je bent Hem eerbiedig gaan vrezen en voor Hem gaan buigen.

Als de Heere je zo tegenkomt, ga je ‘amen’ zeggen op wat Hij zegt.

Wat zegt Hij dan tegen je in de Bijbel? Eigenlijk heel eenvoudig: ‘Ik heb je goed geschapen, maar je wilde niets meer met Mij te maken hebben. Je bent heel diep gevallen in de zonden en je bent totaal verloren.’

Gemeente, als God je zo tegenkomt en je zo overtuigt, dan zeg je: ‘Heere, U hebt gelijk! Ik zeg amen op wat U zegt.’

Denk maar aan Lydia. Paulus spreekt aan de rivier van Filippi en ze neemt acht op wat door Paulus gesproken wordt. Dat wil niet alleen zeggen dat ze goed naar de preek luisterde, maar ook dat *de Heere Zelf* meekwam in dat Woord en haar hart overtuigde van de waarheid van dat Woord.

Jongens en meisjes, het is belangrijk dat je goed *luistert* naar de preek en dat moet ook. Dat vraagt God van je en dat wil Hij *zegenen*. En om die zegen moet je ook bidden, terwijl je heel goed probeert te luisteren.

Want *als* de Heere je die zegen geeft, dan ga je echt luisteren met je *hoofd* en met je *hart*. De Heere opent ze dan alle twee, en jij gaat zeggen: ‘Heere, wat U zegt, is echt waar! U hebt gelijk.’

We leren de Heere dus kennen, door te luisteren naar Zijn Woorden. Maar tegelijkertijd is dus het werk van de Heilige Geest nodig.

Want ons verstand is verduisterd en blind. We hebben - net als de discipelen na de opstanding - nodig dat de Heere tot ons komt en ons verstand opent en ons hart verlicht.

Het is ons ook voorgelezen:

Toen opende Hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden (Lukas 24:45).

Paulus schrijft in 2 Korinthe 4 (een moeilijke tekst, maar de strekking is hetzelfde): *Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven – in dat donkere verstand van ons – verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus (2 Korinthe 4:6).*

Een waar, een echt geloof is dus in de eerste plaats *kennis* die verlicht is door God de Heilige Geest. Kennis, omdat ik in mijn hart gegrepen ben door de Geest en het Woord van God.

Maar het geloof is niet alleen een stellig weten of kennen, het is in de tweede plaats ook *een vast vertrouwen*, dat de Heilige Geest door het Evangelie in het hart werkt. Een vast vertrouwen ‘dat niet alleen anderen, maar *ook mij* vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid door God geschonken is. Uit enkele, uit pure genade, alleen om de verdienste van Christus.’

Een vast vertrouwen... Jongens en meisjes, als papa of mama iets tegen je zegt, als ze je

iets vertellen of uitleggen, ook al is het een beetje moeilijk, dan kan je op een gegeven moment zeggen:

‘Pap, ik snap wel niet alles, maar ik geloof u.’

Waarom geloof je papa? Omdat je papa kent en *vertrouwt*! Dat wil zeggen: er is een heel nauwe band tussen jouw hart en papa’s hart. Vertrouwen heeft altijd een richting. Je zegt niet zomaar: ‘Ik vertrouw alles en iedereen.’ Nee, je zegt: ‘Ik vertrouw - en dan wijs je naar iemand – *papa!* Ik vertrouw *mama!*’

Het vertrouwen richt zich op iemand. Het vertrouwen van het geloof richt zich *op God*. Op de Heere God in de hemel. Ik *vertrouw* Hem! Dat wil zeggen: ik geloof dat Hij *betrouwbaar* is! Dat het waar is wat Hij zegt!

Van nature zit dat niet in ons hart. Ons hart is meestal geneigd om vragenderwijs te zeggen: ‘Zou het waar zijn?’ Ook een kind van God denkt vaak (en zegt het misschien ook wel): ‘Ik kan niet, ik durf niet te geloven, want als ik naar mezelf kijk... Zou God me wel genadig willen zijn? Zou Hij mijn zonden wel willen vergeven? Ja, ik geloof dat het waar is voor anderen, maar zou het *voor mij ook* waar zijn? Misschien durf ik het wel nooit te geloven.’

Is een gelovige, is een kind van God dan niet altijd zeker van zijn zaak?

Nee! Wij zijn niet altijd zeker van onze zaak, omdat in ons hart ook nog een oude mens zit, die niet *kan* en niet *wil* geloven.

Als je door Gods licht hebt gezien wat er in je hart leeft, als je je eigen hart een beetje kent, als je gelooft wat God zegt over wat er leeft in je hart, als je daaraan denkt en daarnaar kijkt, dan zeg je: ‘Kan ik wel geloven? Mag ik wel geloven? Zou het wel voor mij zijn?’ Dan zegt zelfs Johannes, de discipel die zoveel liefde had gekregen van de Heere Jezus aan de Paastafel, als het gaat over Judas: ‘Heere, ben ik het?’

Hij bedoelt ermee te zeggen. ‘Ik weet wat er leeft in mijn hart. Ik ben ertoe in staat, om U te verraden!’

Wat kan je als kind van God veel en vaak last hebben van *wantrouwen* en *ongeloof*, van datzelfde ongeloof als Thomas had: ‘Heere, als ik het teken van de spijkers in Uw zijde en in Uw handen niet zie, als ik mijn hand niet mag steken in Uw zij, dan *durf* ik, dan *wil* ik, dan *kan* ik niet geloven.’

Wat hebben we dan de Heilige Geest nodig om dwars door dat ongeloof heen te breken, zoals Hij dat ook deed bij de vrouwen, bij Johannes, bij Petrus en later bij Thomas.

De Catechismus zegt het ook: dat vertrouwen *is het werk van de Heilige Geest* in het hart, *door het Evangelie*.

Hoe krijgt een kind van God meer kennis, meer vertrouwen, meer zekerheid?

Het antwoord daarop is: *door het werk van de Heilige Geest*.

Hij gebruikt daarvoor het Woord en de belofte van het Woord. De Heilige Geest bevestigt de belofte, die wij zo vaak niet kunnen en durven geloven, aan ons hart. De Heilige Geest drukt de belofte zo als waarheid in het hart en op het hart, dat ik wel moet gaan zeggen en ook van harte zeg: ‘Het is waar, Heere! Ik begrijp het niet, maar omdat U het tegen me zegt, geloof ik dat het... ook voor mij is.’

Die belofte van het Woord, door de Heilige Geest op het hart gedrukt, geeft aan twijfelende en moedeloze kinderen van God, zoals Petrus en Johannes, houvast. Want als God spreekt, doet Hij dat met Goddelijke kracht in het hart.

Als Hij tegen Zijn kinderen zegt:

Ik zal nooit meer op u toornen, noch op u schelden! Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn (dat is uw beeld is) steeds voor Mij. (Jesaja 49:16)

Vrede zij ulieden! (Johannes 20:26)

Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn (Rom. 8:1).

Dan schuilt een vermoeide zondaar onder Gods vleugels. Als de Heilige Geest maar handen geeft om vast te grijpen, om zich aan God toe te vertrouwen. Dan zie ik, dan mag ik geloven wat er in de Catechismus staat: niet alleen aan anderen, maar *ook aan mij* is vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid door God geschonken, uit loutere genade, alleen door de verdienste van Christus!

Ik ben niet zeker van *mijn* zaak, maar ik mag zeker zijn van *Gods* zaak, *voor mij*.

Uit loutere, uit pure genade. Wat betekent dat?

Dat betekent dat ik *niet* krijg wat ik *verdiend* heb. Dat is straf.

Maar ik ontvang wat ik *niet verdiend* heb: genade, vrede, vergeving, gerechtigheid!

Dat wil zeggen dat het weer goed is tussen God en mijn hart!

Dat krijg ik uit genade! Niet om mij, niet om mijn verdienste, maar om God alleen!

Zo oefent de Heere het geloof. Zo, en dan zeg ik het met andere woorden, leert de Heere het Zijn kinderen op de basisschool van de Heilige Geest. Stapje voor stapje.

Niet met grote stappen, maar zoals een kind leert schrijven. Stapje voor stapje leert God ons de beloften van het Evangelie te geloven. Door het geloof te geven, door het geloof te oefenen. Zo leert Hij ons, dat wat gegeven is aan te nemen met onze leeg gemaakte handen. Het is niet iets van onszelf, maar van de Heilige Geest, Die dat leert door het Woord, door de Bijbel.

Opdat we mogen gaan zeggen: ‘Ook voor mij, bent U, Mijn Heere en mijn God!’

Omdat de Geest in mijn hart getuigt dat ik een kind van God ben, omdat Hij het me voorzegt, mag ik het door Gods genade nazeggen: ‘Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp (Markus 9:24). Het is ook voor mij!’

Dit is niet, en dat blijkt ook uit de Catechismus, een eenmalige openbaring. Zo van: eerst heb ik helemaal geen geloof en dan heb ik in één keer alles. Nee! We noemen het niet voor niets *de school* van de Heilige Geest.

De Heilige Geest geeft onderwijs dat voortdurend doorgaat. Het is het *blijvende* werk van de Heilige Geest, Die ons steeds meer wil leren.

Alleen, soms breekt in het leven van Gods kinderen het licht toch plotseling helderder door dan ooit tevoren. Ik denk bijvoorbeeld aan de discipelen op de dag van de opstanding van de Heere Jezus. Ze kenden de Heere Jezus. Er was een band tussen hun hart en Hem. Maar ze waren eigenlijk ook nog heel blind voor heel veel dingen, vooral

voor de noodzaak en voor de inhoud van Zijn lijden. Totdat, en dan zie je weer dat het Gods werk is(!), totdat *Hij* hun verstand opent!

Dan valt er niet iets bijzonders uit de hemel, maar dan valt *Gods licht op dit Woord!*
We lezen immers in al de geschiedenissen rond de opstanding, dat de discipelen *de Schriften* gaan verstaan. Ze geloven het *Woord!*

Wat leert de Heilige Geest allemaal op Zijn school?

Dat is ons derde punt. Ik weid er nog een paar zinnen aan.

3. Wat is de inhoud van het geloof?

Vraag 22 zegt: Wat is dan een Christen nodig te geloven?

Het antwoord zegt: Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt, hetwelk ons de artikelen van ons algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof in een hoofdsom (in een samenvatting) leren.

Wat is nodig om te geloven? Alles wat God zegt en wat Hij beloofd heeft in Zijn Woord, in het Woord van Zijn Evangelie! Wat dat inhoudt komt de komende weken bij de behandeling van de Twaalf Artikelen aan de orde. Het betekent vooral, en daar wil ik nog even de nadruk op leggen, dat het geloof (wat God plant in het hart), dat het levende geloof zich richt op het *Woord* en dat Woord van het Evangelie *gelooft*.

Daarom roept de Heere ons op om dicht bij dat Woord te leven. Hij roept in het bijzonder Zijn kinderen daartoe op, maar ten diepste ons allemaal. De dichter bidt ook: ‘Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast.’ (Psalm 119:67 ber.)

Het is goed om allerlei goede boeken te lezen, maar de Geest werkt door het *Woord!*

Dat betekent dus, jongelui, dat je op de catechisatie je vragen goed moet leren en vooral de *teksten* die daarbij staan. Want het geloof, het echte geloof, kan niet bestaan zonder kennis van het *Woord*.

Gemeente, dat betekent dus ook, dat we nauwgezet moeten zijn in onze kerkgang.

In de kerk hoor je de belofte van het Evangelie! Hier klinkt op bijzondere wijze het *Woord* van God!

Het betekent ook dat je thuis je Bijbel moet onderzoeken. Daarin zijn verborgen schatten te vinden. Die vindt je niet door je Bijbel gesloten te laten liggen, maar door daarin te zoeken, te graven en te speuren.

Onderzoek de Schriften, want u meent in dezelve het eeuwige leven te hebben. En die, zegt de Heere Jezus Christus, *die Schriften, zijn het die van Mij getuigen.* (Joh. 5:39).

Een christen is een man of een vrouw *van het Woord!*

Vanaf de volgende Zondag gaan we een voor een de Twaalf Artikelen behandelen, artikelen die ten diepste een zekere en een vaste samenvatting zijn van dat eeuwig blijvende Woord van God.

De Heere geve ons, dat we het allemaal niet alleen zullen weten met ons hoofd, maar dat we het vooral ook zullen zien en *geloven!*

Amen.

Slotzang Psalm 56:5

Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord;
Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
'k Vertrouw op God, door gene vrees gestoord;
Wat sterv'ling zou mij schenden?
Ik heb beloofd, wanneer G' in mijn ellenden
Mij bijstand boodt, en 't onheil af zoudt wenden,
Tot U, o God, mijn lofzang op te zenden,
Door ijver aangespoord.